

Motion till riksdagen 2009/10:So351

av **Eva-Lena Jansson (s)**

Ungdomars alkohol- och tobakskonsumtion

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om regler för införsel av alkohol och tobak.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett aktivt folkhälsoarbete för sänkt alkoholkonsumtion.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av preventiva åtgärder för att motverka tobakskonsumtionen bland ungdomar.

Motivering

Sedan införselkvoter av alkohol och tobak till Sverige kraftigt höjts har både tobaks- och alkoholkonsumtionen ökat kraftigt, och det är en ökning som har många negativa effekter i vårt samhälle. Alltfler våldsbrott relaterade till alkohol rapporteras från hemmiljöer och vid och i närheten av restauranger och nöjeskrogar. Den ökade införseln har också inneburit att stora mängder alkohol finns exponerade i många hem där barn och ungdomar lever, detta samtidigt som den illegala försäljningen av alkohol har ökat dramatiskt – ofta riktad till ungdomar.

Sverige riskerar nu en utveckling liknande den som finns i Storbritannien och Danmark där folkhälsan försämras kraftigt och alltfler barn och ungdomar drabbats av alkoholens baksidor.

När det gäller tobak finns det ett tydligt samband mellan rökning och tidig alkoholdebut. Dessutom är rökare överrepresenterade i den grupp av unga som sedan testar hasch. Enligt stiftelsen A Non Smoking Generation är det ca 50 barn om dagen som börjar röka eller snusa. För att förebygga den ohälsa som följer i spåret av tobakskonsumtion borde det förebyggande folkhälsoar-

Fel! Okänt namn på

betet påbörjas tidigt i skolorna i samverkan med landsting och idrottsföreningar.

När Sverige blev medlem i EU utlovades det att den nationella socialpolitiken inte skulle påverkas av medlemskapet, ett löfte som dessvärre inte visade sig hålla särskilt länge. Därför behöver Sverige, genom regering och riksdag, vid olika tillfällen och i olika EU-sammanhang verka för sänkta införselregler när det gäller alkohol och tobak. Regelverket för alkoholreklam har också påverkats sedan EU-medlemskapet, vilket märks inte minst i veckotidningar men också i dagstidningar där reklam för alkohol förekommer flitigt.

För att motverka en tidig alkoholdebut och ge ungdomar ett tydligt alternativ till en alltmer alkoholfixerad livsstil arbetar flera kommuner och skolor efter den så kallade Örebromodellen. Det är bra om olika frivillighetsorganisationer och nykterhetsorganisationer involveras för att man ska tillvarata deras kunskap och erfarenhet.

Om inget görs riskerar vi att få enorma kostnader inom sjukvården och kriminalvården och dessutom ett stort lidande bland barn, ungdomar och kvinnor som drabbas extra hårt när alkoholkonsumtionen ökar. Alltfler kommer att hamna i missbruk och antalet våldsbrott som misshandel och våldtäkt kommer att öka. Sverige har ett trist förflutet som en nation där alkoholism tillhörde våra vanligaste folksjukdomar. Ska vi kunna motverka en utveckling som leder oss tillbaka till det samhället måste det vidtas kraftiga åtgärder nu.

Stockholm den 30 september 2009

Eva-Lena Jansson (s)